

EUROPOS STRUKTŪRINIAI IR INVESTICIJŲ (ESI) FONDAI
IR EUROPOS STRATEGINIŲ INVESTICIJŲ FONDAS (ESIF)
KOORDINAVIMO, SINERGIJOS IR PAPILDOMUMO UŽTIKRINIMAS

2016 m. kovas

KODĖL, SIEKIANČI PAKĖISTI INVESTICIJŲ TRAUKIMOSI TENDENCIJĄ EUROPOJE, REIKALINGOS KOORDINUOTOS PASTANGOS EUROPOS LYGMENIU?

Dėl pasaulinės ekonomikos ir finansų krizės investicijos visoje Europoje labai sumažėjo, todėl buvo apribotos svarbios investicijos į infrastruktūrą, inovacijas ir MVĮ finansavimą. Šiuo metu investicijų lygis Europoje yra 15 % žemesnis nei iki krizės.

Investicijų poreikis – didelis, likvidžiojo turto taip pat yra, bet daug galimų investuotojų neinvestuoja dėl įvairių finansinių ir nefinansinių apribojimų. Dėl rinkos nepastovumo ir reglamentavimo bei kitokio pobūdžio neapibrėžtumo investuotojų pasitikėjimo lygis yra žemas.

Europa privalo šalinti šį investicijų deficitą, kad atsigauntų po krizės ir sustiprintų savo konkurencingumą pasaulio rinkose. Todėl Europos ekonominiam atsigavimui reikalingos bendros pastangos Europos lygmeniu. Atsižvelgdama į tai, Komisija nusprendė mažinti investicijų deficitą paskelbdama Investicijų planą Europai.

KAS YRA EUROPOS STRATEGINIŲ INVESTICIJŲ FONDAS (ESIF)?

Europos strateginių investicijų fondas (ESIF) yra Investicijų [plano Europai pagrindas](#). Europos Komisija ir Europos investicijų banko (EIB) grupė įsteigė ESIF, kad strateginėms investicijoms būtų sutelktas privatusis finansavimas ir taip būtų prisidėta prie ES investicijų deficito šalinimo.

EIB grupė per ESIF teikia finansavimą ekonominiu ir techniniu požiūriu perspektyviems projektams, įskaitant rizikingesnius nei įprasti EIB finansuojami projektai. Ypač daug dėmesio skiriama šiems pagrindiniams sektoriams: i) transportui, energetikai ir skaitmeninei ekonomikai; ii) aplinkai ir efektyviam išteklių naudojimui; iii) žmogiškajam kapitalui, kultūrai ir sveikatai; iv) moksliniams tyrimams, technologinei plėtrai ir inovacijoms; v) paramai MVĮ ir vidutinės kapitalizacijos įmonėms.

[ESIF](#) gali finansuoti investavimo platformas ir finansinius įnašus nukreipti į keletą tam tikros tematikos ar su tam tikra teritorija susijusių investicijų projektų, taip pat operacijoms, vykdomoms su nacionaliniais skatinamojo finansavimo bankais.

KAS YRA EUROPOS STRUKTŪRINIAI IR INVESTICIJŲ FONDAI?

Yra penki [Europos struktūriniai ir investicijų fondai](#) (ESI fondai):

- Europos regioninės plėtros fondas (ERPF);
- Europos socialinis fondas (ESF);
- Sanglaudos fondas (SF);
- Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai (EŽŪFKP);
- Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondas (EJRŽF)

Šie fondai remiasi bendra teisine sistema (Bendrųjų nuostatų reglamentu), tačiau jiems taikomi ir specialūs, konkrečiam fondui skirti reglamentai¹. ESI fondai yra svarbūs paramos teikėjai, padedantys siekti ES pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo tikslų. 2014–2020 m. į 500 programų, orientuojantis į strategines ir ekonomikos augimą užtikrinančias sritis, visų pirma į mokslinius tyrimus, technologinę plėtrą ir inovacijas, paramą MVĮ, mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomiką ir ryšių technologijas, bus investuota 454 mlrd. EUR.

ESI fondų finansavimas teikiamas per nacionalinių vyriausybių bendrai finansuojamas daugiamečių programas, kurias tvirtina Komisija ir įgyvendina valstybės narės bei jų regionai vadovaudamiesi pasidalijamojo valdymo principu. Už ESI fondų remiamų projektų atranką, įgyvendinimą ir stebėseną atsakingos vietos valdžios institucijos.

Pagal [2014–2020 m. ESI fondų reformuotą sistemą](#) išplėstas finansinių priemonių taikymo mastas ir neapsiribojama vien dotacijomis.

¹ Daugiau informacijos žr. http://ec.europa.eu/contracts_grants/funds_lt.htm

KOKIE YRA PAGRINDINIAI EUROPOS STRUKTŪRINIŲ IR INVESTICIJŲ FONDŲ IR EUROPOS STRATEGINIŲ INVESTICIJŲ FONDO (ESIF) SKIRTUMAI?

Skiriasi jų rizikos profilis, taikomi kriterijai ir paramos teikimo būdas.

**ESI
fondų**

ESI fondų finansavimas projektams gali būti teikiamas dotacijų ir finansinių priemonių pavidalu. Jie yra valstybių narių vadovujančiųjų institucijų įgyvendinamų programų dalis.

ESIF

ESIF teikia rizikos finansavimo priemones (ne dotacijas) per Europos investicijų banką, remdamasis investicijų finansavimo poreikiu rinkoje ir netaikydamas kvotų pagal geografinę padėtį ar sektorių.

KODĖL NAUDINGA DERINTI FINANSAVIMĄ IŠ ESIF IR ESI FONDŲ?

ESI fondai ir ESIF gali padėti bendromis ir koordinuotomis pastangomis spręsti su investicijų sumažėjimu visoje Europoje ar konkrečiame regione susijusias problemas.

ESI fondai ir ESIF, vienas kitą papildydami ir sutelkdami kuo daugiau privačių lėšų, gali pritraukti papildomų investicijų. Šių fondų pagrindas, struktūra ir jas grindžiančių teisės aktų sistema skiriasi, tačiau jie vienas kitą papildo ir sutvirtina.

Jų finansavimą galima derinti įvairiais būdais, kurie priklauso nuo konkrečių investicijų pobūdžio. Finansavimo iš ESI fondų ir ESIF derinimas gali būti ypač aktualus tam tikrose šalyse ar sektoriuose, kuriems ESI fondai šiūlo įvairių galimybių ir kuriuose ESIF dar nėra visapusiškai naudojami.

Kiekvienam ekonominiu ir techniniu požiūriu perspektyviam projektui, kuris gali prisidėti prie ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo ES ir kuris atitinka ES politiką, finansavimas gali būti skirtas ir iš ESIF, ir iš ESI fondų.

Regionų valdžios institucijos turės galimybę pasiekti papildomą poveikį per ESIF bendrąsias investicijas (iš ESIF paramos ir kitų ESIF pritrauktų bendrų investuotojų). Regioniniais asignavimais ne tik apsaugomos ESI fondų investicijos, bet ir kiekvienam regionui (pagal jo regioninę programą) suteikiama galimybė į jį pritraukti ESIF investicijų.

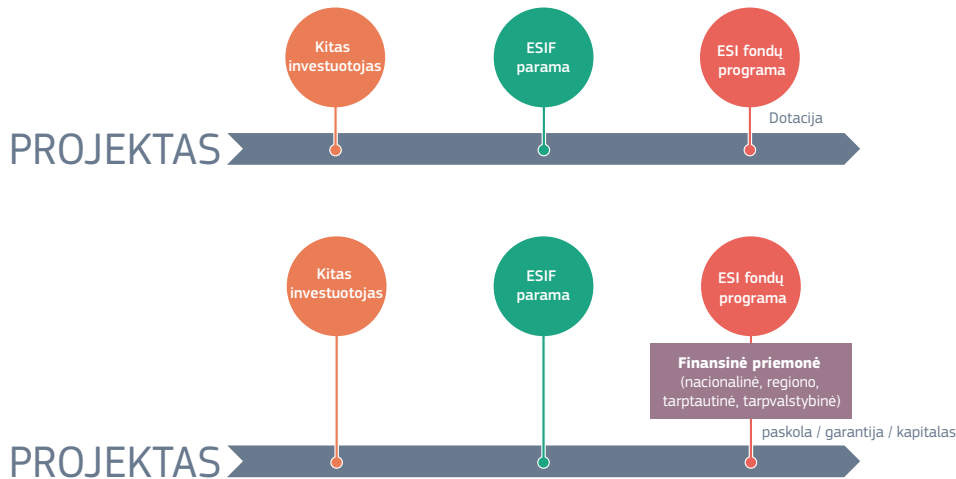

KOKIAIS SKIRTINGAIS BŪDAIS GALIMA DERINTI FINANSAVIMĄ IŠ ESI FONDŲ IR ESIF?

Finansavimą iš ESI fondų ir ESIF galima derinti įvairiais būdais:

1. derinant finansavimą iš ESI fondų ir ESIF **tiesiogiai vykdant projektus:**

Reikalavimus atitinkantis projektas finansuojamas iš ESI fondų programos (skiriant dotaciją arba per finansinę priemonę), iš ESIF ir galbūt iš kitų investuotojų, kuriuos pritraukė ESI fondai ir ESIF, lėšų.

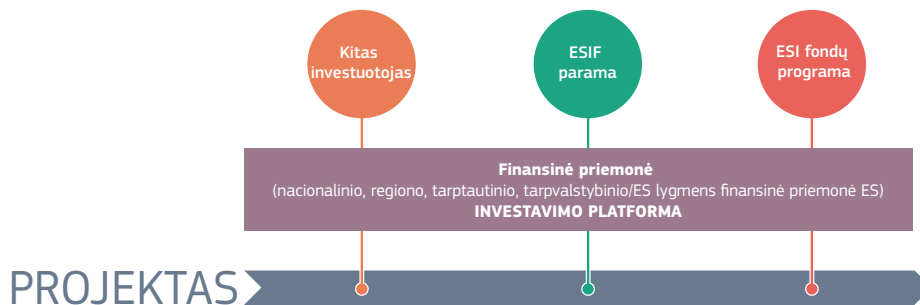

2. derinant finansavimą iš ESI fondų ir ESIF **investavimo platformų lygmeniu:**

Vadovaujančioji institucija gali pageidauti įsteigti **naują** investavimo platformą (laikomą finansine priemone), kurioje ESIF ir kiti investuotojai investuotų savo lėšas, taip pat ir mišraus fondo pavidalu.

Kita galimybė – vadovaujančioji institucija skiria paramą pagal ESI fondų programą **esamoje** investavimo platformoje (laikomoje finansine priemone), kuri iš ESIF lėšų buvo įsteigta nacionaliniu, regiono, tarptautiniu arba tarpvalstybiniu lygmeniu. Tuomet investavimo platforma investuotų ESIF ir pavienių ESI fondų programų paramą į projektus (gali dalyvauti ir kiti investuotojai).

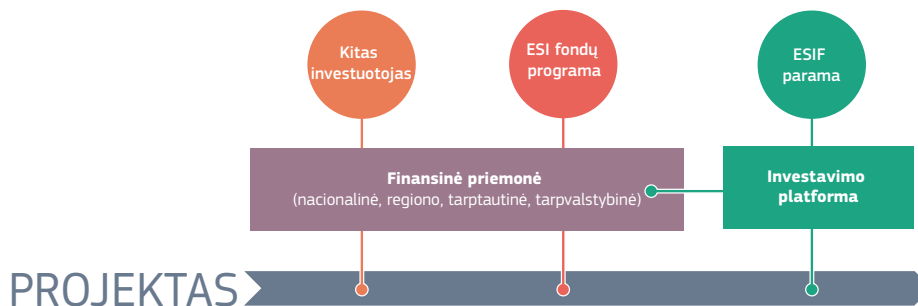

3. derinant finansavimą iš ESI fondų ir **ESIF paramą (teikiamą per investavimo platformą)** finansinės priemonės arba projekto lygmeniu:

Pagal šią schemą vadovaujančioji institucija sukuria finansinę priemonę, kurioje su ESIF parama įsteigta investavimo platforma dalyvauja kaip investuotojas. Gali dalyvauti ir kiti investuotojai. Tuomet finansinė priemonė investuotų ESIF ir pavienių ESI fondų programų paramą į projektus (gali dalyvauti ir kiti investuotojai).

Kita galimybė būtų finansavimas per investavimo platformą, įsteigtą su ESIF parama, vykdant projektą arba remiantis atskirais sandoriais.

AR ESI FONDŲ LĖŠOMIS GALIMA PRISIDĖTI PRIE ESIF FINANSAVIMO?

ESI fondų programų išteklių negalima tiesiogiai perkelti į ESIF.

AR ĮGYVENDINANT ESI FONDŲ PROGRAMAS GALIMA PANAUDOTI ESIF LĖŠAS KAIP NACIONALINIO BENDRO FINANSAVIMO DALĮ?

Dėl ESIF pobūdžio ir struktūros įgyvendinant ESI fondų programas ESIF parama projektams negali būti laikoma nacionalinio bendro finansavimo dalimi.

Tačiau įgyvendinant ESI fondų programas nacionalinio bendro finansavimo dalis gali būti suteikta pasinaudojant kitu EIB / EIF finansiniu produktu – arba Struktūrinių programų paskola, arba parama vykdant projektą.

Taip pat tam tikromis aplinkybėmis, kai derinant ESI fondų ir ESIF finansavimą pritraukiami papildomi ištekliai, jie, įgyvendinant ESI fondų programas, gali būti laikomi nacionaline bendro finansavimo dalimi.

KAIP TAIKOMOS VALSTYBĖS PAGALBOS TAISYKLĖS, KAI DERINAMAS FINANSAVIMAS IŠ ESI FONDŲ IR ESIF?

ESIF parama nėra valstybės pagalba ir jai netaikomos ES valstybės pagalbos taisyklės. ESI fondo parama verslui (jeigu ji nėra suteikta pagal rinkos sąlygas) gali būti laikoma valstybės pagalba, kuriai taikomos ES valstybės pagalbos taisyklės.

Komisija finansavimą iš ESI fondų, kuris laikomas valstybės pagalba, įvertins atsižvelgdama į savo atnaujintą valstybės pagalbos sistemą. Komisija, kad palengvintų ESIF finansavimo skyrimą, prioritetine skubos tvarka įvertins ESI fondų finansavimo atitiktį valstybės pagalbos taisyklėms (per 6 savaites nuo tada, kai gaus išsamią informaciją).

Į KĄ PROJEKTŲ VYKDYTOJAI, RENGdami SAVO PASIŪLYMUS, GALI KREIPTIS PAGALBOS?

Projektų vykdytojai, norėdami gauti daugiau informacijos, turėtų kreiptis į [Europos investavimo konsultacijų centrą](#). Konsultacijų centras, kurį įsteigė Europos Komisija ir Europos investicijų bankas, viešosios valdžios institucijoms ir projektų vykdytojams padeda identifikuoti strateginius projektus, nustatyti jų prioritetus, juos rengti, formuoti, įgyvendinti ir veiksmingiau pasinaudoti ES lėšomis pritraukiant privatųjį kapitalą. Šio centro, veikiančio vieno langelio principu, dalis yra [FI-COMPASS](#) platforma, kuri teikia konsultavimo apie ESI fondų finansines priemones paslaugas.

Be to, sukurtas naujas internetinis [Europos investicinių projektų portalas](#) (EIPP), kuriame ES įsisteigusiems viešiesiems ir privatiems projektų vykdytojams suteikiama galimybė savo projektus pristatyti potencialiems investuotojams visame pasaulyje. Portalą patalpino Europos Komisija. Jis sukurtas atsiliepiant į investuotojų pageidavimą matyti daugiau ES investavimo galimybių vienoje centrinėje platformoje.

Daugiau informacijos

[Europos struktūriniai ir investicijų \(ESI\) fondai ir Europos strateginių investicijų fondas \(ESIF\)](#)

[Plano Europai pagrindas / ESI Funds Open Data Platform](#)

[@jyrkikatainen](#) [@CorinaCretuEU](#) [@EIBtheEUBank](#) [#InvestEU](#)

[Europos struktūrinių ir investicijų fondų indėlis į darbo vietų kūrimą, ekonomikos augimą bei Investicijų plano ir Komisijos prioritetų įgyvendinimą](#)